

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre

8 kor., negyed évre 4 kor.

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre

10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

POLITIKA.

— Telefon értesítés. —

Delegáció.

A magyar delegáció hadügyi albizottságában hosszabb vita indult meg a hadügyi költségvetésről, különösen annak a rendkívüli fölszereléseket magában foglaló 400 milliós köve telésről. A vitát Pitreich hadügyminiszter beszéde után, aki ugyanazokat mondta, mint az osztrák delegációban, — maga Tisza miniszterelnök indította me.

A miniszterelnök után elsőnek Hegedüs Sándor beszélt.

Az ellenzék részéről Okolicsányi László fejtegette ki beható beszédében, hogy a követelt tehertöbbletet egy idegen szellemű, jóformán ellenséges érületi hadseregnek megszavazni nem lehet.

Lovász Márton kérdései ismét felszólalásra készítették Tisza miniszterelnököt.

Szécsenyi Imre gróf Keglovich István gróf után Leszkári Gyula beszélt.

A vitát ezután félbeszakították és ma délután 3 órakor folytaták, amikor is Pitreich hadügyminiszter felelt a hozzá intézett kérdésekre.

LEGUJABB.

A háborn.

A Macsuze elsülyedése.

A Macsuze pánceleshajó elsülyedéséhez azt jelenti Togo tengernagy, hogy a hajó aknába ütközött Port-Artur kikötőjének bejáratától tíz kilométernyire délre, amint Port-Artur előtt a nyílt tengeren cirkált, hogy a japánok partraszállását fedezze. A pánceleshajó segítséget kérő jelzést tett, azonban kevés idő múlva elsülyedt.

A japán hadsereg állásai.

A japánok előrenyomulása, különösen dél felől egy pillanatnyira megszűnt. Az oroszok azt a hírt vették, hogy a japánok 14 mérföldre visszavonultak a kaicsui állásból

Port-Artur.

Sanghaiból azt jelentik a Morning Post-nak, hogy az oroszoknak sikerült a port-arthuri kikötő bejáratát ismét szabaddá tenni.

A brüxi új hercegprimás.

Brüxbe új hercegprimás az osztrák császár dr. Altenweisel Józsefet, a salzburgi egyetem theologiai tanárát, kormánytanácsost nevezte ki.

Siklós és Baranyaváron pusztító jégeső.

Tegnap este jégeső pusztított. Dió nagyságu jégdarabok estek, melyek Kovácsida és Szerdahelyi községek határán minden vetést elpusztítottak. Sok helyen a kár 100%-ot is eléri. A biztosító társaságok főügynökségeihez eddig 400.000 korona kárról érkezett jelentés. A kár közel egy millió.

Péter király Sophiában.

Jól értesült körökben beszélik, hogy I. Péter Szerbia uralkodója, a mint Ferdinand fejedelem a külföldről visszatér, őt megfogja látogatni.

Tűzvész Horvátországban.

Tegnap éjjel Heuberger testvérek tulajdonát képező ogulini gőzfűrészgár teljesen leégett. A tűz tíz órakor kezdődött az igazgatósági épületen. A nagy tűz következtében a közelben lévő állomás is veszélyben volt s csak óriási fáradsággal sikerült megmenteni. A kár egy millió korona.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól

Perczel Dezső nyitotta meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után megemlékezett arról a látogatásról, a melyet a királynál tett.

Rátkay László: A függetlenségi párt nem vesz részt a delegációban; de a most megtörtént dolgok ellen tiltakozni kell.

Visszapillantást vet az elmúlt nagy harcra. Másfél évi harc után a delegáció elnöke azt mondja a királynak, hogy a nemzet megnyugvással van a felséged hadserege iránt.

Olay Lajos: Így beszél egy magyar ember?

Rákosi Viktor: Amitják a királyt.

Madarász József: Hitvány cseléd. (Nagyzaj)

Rátkay László: Priul az ember orcája, ha ilyen beszédeket hall. A monarchia külügyi politikáját is szóvá kell tenni. A külső országok békében vannak egymással és mi fegyverkezni akarunk? Tiltakozik a külügyminiszternek azon hangja ellen, a melyet Törökország ellen használt.

Madarász József: Éljen Törökország!

Rátkay László: Törökország mindenha jó barátja volt a magyarságnak. Reméli, hogy a nemzet meg fogja akadályozni az órási hadügyi követelések törvényerőre emelését. Ugy van meggyőződve, hogy ezt a nemzet többségének nevében tette. (Hosszas éljenzés taps a baloldalon.)

Tisza István: Reméli, minél többet beszélnek erről a tárgyról, annál világosabb lesz az. A fegyverkezésre épp a mi véreink miatt van szükség.

Gabányi Miklós: Bolondság.

Kecskeméthy Ferencz: Talán még nyerni fogunk?

Tisza István: Mindössze 150 millióról van szó és ez nem szerepel többletként a költségvetésben. (Zaj.) Ami Törökországot illeti, a

monarchia jó barátja Törökországnak. A delegáció elnökének a királyhoz intézett beszédére vonatkozólag azt mondja, hogy a delegáció elnökének olyan politikai multja van, hogy senkitől sem kell tanácsot kérnie, ha a királyhoz intézi a szavát. (Helyeslés a jobboldalon.)

Ezután a tegnap letárgyalt három törvényjavaslatot fogadták el harmadszori olvasásban. Az elnök a jegyzőkönyv vonatkozó részét azonnal hitelesített, hogy a javaslatokat a főrendiháznak átküldhessék.

Az elnök felolvassa a miniszterelnök indítványát, melyben a kvótabizottság kiküldését kéri. Miután a Ház az indítványt elfogadta, az elnök azonnal elrendelte a választást.

Báró Kaas Ivor azért szólal fel, hogy a mostani eset precedens ne képezzen.

Elnök: Ez a javaslat nem képez törvényalkotást. Itt pusztán tíz tag megválasztásáról van szó.

Kass Ivor újra hangsúlyozza, hogy csak a precedens elkerülése végett szólalt fel.

Tisza István: A praxis az, hogy a javaslat megszavazása után rögtön megtartják a választást.

Elnök: Kassnak megjegyzi, hogy a képviselőházat nem kötik precedensek, mert a Ház saját hatáskörében határoz.

Ezután megválasztották a kvótabizottság tagjaiul: gróf Andrassy Gyula, Buzáth Ferenc, báró Dániel Ernő, Falk Miksa, gróf Hadik János, Hegedüs Sándor, Hódossy Imre, Josipovich Géza, Láng Lajos, Neményi Ambrus.

A választás után az elnök az ülést felüggesztette.

Szünet után Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter felelt Buzáth Ferencz interpellációjára a kath. lelkészek kongrua-ügyében. Az egyházi hatóságokhoz még ápr. 30-án kibocsátotta a felhívást, hogy terjesszék fel a segélyre szorulóknak jegyzékét. Az 1905-iki évi költségvetésben 100.000 koronával többet vett fel a segélyosztásra s így most összesen 800.000 korona van felvéve. A miniszter válaszát Buzáth viszonválasza után tudomásul vették.

Tallán Béla földmívelésügyi miniszter válaszolt még Szederkényi Nándor interpellációjára a bált-monostoriak vízszabályozási ügyéből kifolyólag egy panasza tárgyában mire az ülés egy órágról véget ért.

A vidék gyengéi.

Most, hogy Casinó épületünkben sűrögnek-forognak, hogy egy igazán érdemes dolgot üssenek nyélbe, lehetlenség nekünk nyílt szóval rá nem utalunk a mi vidéki gyengéinkre, amely nálunk minden dolgot agyonütni szokott.

Éppen azért, mert nagy a mi szivünk öröme a felett, hogy végre már a mi Szabadka városunk társadalma is rendez egyszer már valami *érdemes dolgot*, éppen azért mutatunk rá azokra a kisszerűségekre, amelyek alól a vidék, így tehát mi se tudjuk magunkat emancipálni.

A szó szoros értelmében mondhatni titokzatosan készült az egész tárlati kiállítás. Mi magunk újságírók csak akkor értesültünk az egész dologról, amikor már az egész dolog nyélbe volt ütve, mintha isten tudja mi oka lehetett valakinek zsákba bujdatni az egész dolgot.

Talán csak nem attól féltek az ige megtestesítői, hogy valaki elveszi előlük az alkotás érdemeinek dicsőségét? Talán csak nem attól féltek a képkiállító urak, hogy más ember fiának is eszébe jut majd egy egy képet beküldeni kiállítás végett?

Pedig hát ilyesmire kell gondolnunk, ha eszünbe jut, hogy abba a bizottságba még csak a város kulturatanácsnokát se választották be. No, természetesen annál kevésbé a sajtó képviselőit. Mert tudvalevő dolog, hogy nálunk az újságról úgy gondolkodnak az előkelőségek, hogy ha kell, akkor majd csak szolgál az nekünk.

A helyi sajtó képviselői tehát nagyon helyesen jártak volna el, *ha egy kukkot nem írnak az egész tárlatról* és egyáltalán tudomást se vettek volna róla.

A helyi sajtó tehát igazán gavallérosan jár el a nem éppen méltó bánásmóddal szemben.

De hát meg kell mutatni, hogy még az önzetlenségen is tudunk felülemelkedni.

Irjunk róla szépet és jót, mert az igazságot még akkor sem ferditjük el, ha bántanak bennünket. Az igazság pedig az, hogy a holnap megnyitandó tárlat igazán szép és kiváló dolog, — amely még szebb, még kiválóbb lett volna, ha csakugyan még a nyilvánosság is adott volna neki egy kis lendületet.

Tekintsünk tehát el a vidék ezen gyengéjétől, amely minhen ügyben kiüti a fejét nálunk.

Hadd mondják, hogy egy exkluzu

társaság csinálta a dolgot és legyen bár igaz.

Érdemét azért ne vegyük el és menjünk oda, lelkesedjünk és kívánjuk azt, hogy a jövőben még nagyobb eredményekkel tudjanak hasonlókat rendezni!

Műkiállítás megnyitása.

Ma szombaton, d. u. 5 órakor fogja méltóságos *Schmausz* Endre főispán ur a Nemzeti Casinó termeiben rendezett műkiállítást megnyitni. Városunk társadalma, amely tavaly ilyenkor oly nagy lelkesedéssel fogadta a budapesti Nemzeti Szalonnak kiállítását, ma ismét örvendő tapasztalhatja, hogy a szép érzék és a műkincsek nagybecsülése oly ünnepet szerez a kulturának, minő tavaly a fényes tárlati napok voltak.

Városunk polgárainak birtokában oly gyönyörű művek: szobrok és festmények, antique vázák vannak, minőket kevés helyütt találni a vidéken.

Ha mindez a Nemzeti Casino fényes termeiben harmonikus egészben összegyűjtve s a közönség előtt megnyitva lesz, bizonyára előmázdítják azt a célt, amelyért a kiállítás alakult, t. i., hogy a szépérzékét fejlessze, a műkincsek iránt való szeretetet felköltse és így előmozdítsa azt az idealisabb gondolkodásmódot, melyre a mai anyagias korban a kultuszában elmerült emberiségnek szüksége van.

Schmausz Endre kulturfőispánunk fogja e tárlatot megnyitni. Az ő minden szépért és nemesért hevülő lelkének jólesik, hogy a politikai élet mozgalmas napjaiban egy eszményi dologra irányíthatja a közfigyelmet. Az ő oldala mellett ott látjuk a Casinó igazgatóságát, élén Paukovich Andor elnöki igazgatóval és Reichl Ferenc műépítővel akik fáradságot nem ismervé törekednek arra, hogy ez a culturalis ünnep Szabadkához méltó legyen.

A kiállítás délután 5 órakor nyílik meg. Remélhető, hogy társadalmunk méltányolja a rendezők ügybuzgóságát, tömeges látogatással fogja honorálni a műkiállítást.

*

Értesüléseink szerint szebbnél szebb műkincseket hordanak a Casinóba a műkiállításra. Pompás vázákat, drága pobelíneket remek festményeket.

A kiállítás tart 21-én d. u. 5-től 30-án délutánig. Nyitva van minden nap délelőtt 9-től d. u. 1-ig, d. u. 3-tól esti 9-ig.

Szerdán (25-én) és szombaton (28-án) zeneestélylyel lesz összekötve a tárlat.

Belépő jegy 40 fillér; a megnyitás napján és a zsur napokon 1 korona. Általános belépő jegy (passe par tout) 4 kor.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara május havi ülése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ma tartotta meg e havi teljes ülést Szarvadi Lajos elnökle alatt, melyről a következő tudósítást kaptuk:

Szarvady Lajos elnök megnyitván az ülést, a kamara tudomásul vette az elnöki jelentéseket, azok sorában több leiratot állami támogatásokról.

Nem teljesítette a miniszter a kamara azon kérését, hogy a sodrony-szövő ipar ké-

pesítéshez köttessék és a kérdést az ipartörvény folyamatban levő revíziója alkalmával fogja érdemlegesen tárgyalni.

A kamara kérését teljesítve, a kereskedelemügyi miniszter a közoktatási és földmívelési miniszterek figyelmébe ajánlotta Haering Ede szegedi polgári iskolai tanító gazdag tanszerkészítmény raktárát és a saját hatósága alatt álló iskolák részére is tesz beszerzéseket ennél a szegedi vállalatnál, mely kiválóan állítja elő a mindéddig külföldről behozott tanszerkészítményeket.

Kulinyi Zsigmond titkár több, az iparos és kereskedő közönséget érdeklő elvi határozat közlése után jelentést tesz a kamarai iroda havi tevékenységéről, a hmvásárhelyi ipari és gazdasági kiállítás folyamatban levő és teljes eredménnyel bizható előkészületeiről, a Szabadkán 1905-re tervezett kiállítás ügyének jelenlegi stadiumáról és tudomására hozza a teljes ülésnek az április 30-iki kamarai titkári értekezlet közérdekű határozatait, valamint azt, hogy a szegedi kamara Évkönyve (a kerület 1903. évi közgazdasági viszonyairól) egy két nap múlva szétküldetik.

Helyesléssel fogadta a teljes ülés az elnökség napirend előtt tett javaslatát, hogy a kamara indítson mozgalmat a Budapest—Csongrád—szegedi hajózási csatorna mielőbb való létesítése érdekében és Szeged város hatóságával együtt közelebb értekezletre hívja a csatorna által érintett vidék, valamint a Marosvidék érdekeltségét.

Az értekezletnek emlékirat lesz előterjesztendő, mely adatszerűleg föltünteti a szegedi végponttal építendő csatorna előnyeit és azokat a fontos közgazdasági eredményeket, melyek a mű létesítése által egy nagy vidék jelentékeny ipari, kereskedelmi és forgalmi fejlődésében elérhetők.

Megbízást kér az elnökség, hogy ezt az akciót a kamara nevében kezdeményezhesse és megnyervén annak az érdekelt tényezőket, a kormányhoz fölterjesztést tehessen, a tervezett csatornaépítés gyors és oly irányu megoldásáért, mely az országos köztekintetek mellett, a kamarai kerület életbevágó érdekeit fogja szolgálni és előmozdítani.

Bauer Gyula kültag (Hmvásárhelyen) indítványára a kamara főlhívja a kereskedelemügyi miniszter figyelmét arra, hogy a különböző jelszavak hangoztatása mellett létesülő fogyasztási szövetkezetek alakuló gyűlésein többnyire azzal érvelnek az alapítók, hogy a „Központ” fogja támogatni tőkével és ellenőrzés gyakorlásával a szövetkezetet, mely alatt a jóhiszemű közönség nagy része az állam által külön törvénnyel alapított Országos Központi Hitelszövetkezetet véli, holott a fogyasztási szövetkezeteket más központok irányítják, melyek nem nyújtják ugyanazon garanciákat, mint a jótékony hatásáról közismert O. K. H. Kivántos volna ezért hogy az ily szövetkezeti alakuló gyűléseken megjelent hatósági megbízott hívja föl a tagok figyelmét a különbségekre és a célzatosan hangoztatott túlzott reménységet keltő jelszavakat a jóhiszemű emberek fölvilágosítása céljából szállítsa le a maguk értékére.

Ismeretes a mozgalom, melyet az érdekelt hajósok kívánsága folytán Szeged város kezdeményezett, hogy a tiszai téli kikötő kibővítették és illetőleg ennek biztonsága gátépítéssel emeltessék. A kamara a mintegy 340,000 korona költséget igénylő munkálatokat

a város kereskedelme, ipara és forgalma szempontjából sürgős szükségnek tartván, részletesen indokolt emlékiratban kéri, hogy a kiépítés államköltségen mielőbb megtörténjék és a végleges tervek megállapítása előtt adassék alkalom a kamara útján az érdekeltek meghallgatására.

Reitzer Lipót szegedi kereskedő beadványára elhatározta a kamara, hogy a bélyegtörvény módosítása alkalmából a számlabélyegek alkalmazása körül tapasztalt visszasságokat, a v. suti fuvardíjtöbblet visszatérítésnél kiállított engedmények bélyegkötelezettséget, a hatóságokhoz küldött egyszerű árjegyzékek leletezését és több más, a kereskedelem érdekeit sértő panasz megszüntetését kéri. Ugyancsak Reitzer Lipót indítványára fölterjesztést tesz a kamara az iránt is, hogy a levelező-lapok szövegre szánt oldalára egy, a keletre emlékeztető sor volna nyomtatandó, mert a kereskedőknek sohszor hátrányos, ha a felek dátumot elfelejtenek a levelező-lapra írni és a címzett a rendszerint hiányos bélyegzésből azt sem tudja, hogy a feladó hol lakik.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés választmányába a teljes ülés a kamara képviselőjével Kulinyi Zsigmond titkárt küldte ki.

Több társkamara fölterjesztését tárgyalta ezután a teljes ülés és ezek között a soproni kamarának az olasz borvám ügyében, a kassai kamarának a hazai gyógyfürdők vasárnapi munkaszünetéről tárgyában, a debreceni kamarának a községi takarékpénztárak jogállásának szabályozása tárgyában tett fölterjesztését hasonló szellemű fölirattal pártolja.

H I R E K.

— **Az önkéntes tűzoltók pünkösdi ünnepe.** Már többször megirtuk, hogy az önkéntes tűzoltók derék testülete pünkösdi vasárnapján ünnepi fennállásának 15 éves évfordulóját. Az ezen ünnepségre megállapított általános programja a következő: Vasárnap, 22 én d. e. 9 órakor a Szt. Teréz egyházban hálaadó istentisztelet, 10 órakor a »Pest« szálloda nagytermében diszközgyűlés a 15 éves szolgálati érmek kiosztása, d. u. fél 3 órakor a városi tűzoltó laktanyán diszgyakorlat, este diszeladás a színházban Hétfőn 23-án d. u. 3 órakor nagy népünnepély Palicson, mely ünnepélyekre a testület alapító, pártoló tagjait, úgy az ügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a parancsnokság.

— **Hírek az ügyvédi kamarából.** A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Steinmetz Lajos kulai ügyvéd a kamara területén belül Palánkára költözött, továbbá hogy Szárics Bertalan zentai ügyvéd, elhalálása következtében az ügyvédek lajstromából törölte és irodája részére gondnokul dr. Hajdu Dezső zentai ügyvédet rendelte ki.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** Wolfner Tivadar 4. honvédhuszár-ezredbeli tartalékos főhadnagy, a m. kir. honvédelmi miniszter rendeletével a szolgálati, illetve védkötelezettség teljesítése után saját kérelmére szolgálaton kívüli viszonyba helyeztetett.

— **Bácsmegeye közgyűlése.** Bácsbodrogmegeye törvényhatósági bizottsága csütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott, melynek számos fontos tárgya közül a főispánnak Jókaira mondott emlékbeszéde és Fernbach

Karolynak a királyhoz intézendő felirat indítványának megokolása emelkedett ki. Fernbach Károly emelkedett hangon, megkapó, magasan szárnyalású beszédben emlékezett meg a királynak arról a hazafias tényéről, melylyel az ország régi vágyát kielégítvén, Rákóczy hamvainak hazaszállítását elrendelte.

— **Ajándék a csantavéri templomnak.** Igen bőkezű adakozásban részesítette özv. Forgó Gáspárné szül. Sinkovits Rozália földbirtokosnő Csantavér hitközség templomát, a mennyiben 700 korona értékű román stílusban készült arannyal bevont ezüst monstranciát ajándékozott a csantavéri rom. kath. templomnak.

— **Csantavéri küldöttség a miniszternél.** Csantavérről folyó hó 18-án Szokola Gyula községi jegyző vezetése mellett 13 tagú küldöttség járt Zomborban Bácsmegeye főispánjánál azzal a kéréssel, hogy a Budapest Ujvidéki vasuti vonathoz feljáró utat a megye műuttal látná el. A felhozott igen alapos indokok alapján a legjobb eredménnyel érkezett vissza a küldöttség.

— **Állatkiállítás Zentán.** A „Zentai Gazdakör“ legutóbb tartott választmányi ülésén ki mondta, hogy évenként megtartani szokott csikódíjazását az idén 'szt. István napján rendezi. Ugyancsak elhatározta a választmány, hogy szeptember hó 8-án lóversenyt rendez annyival is inkább, mivel ezen célra a Latinovits Frigyesféle alapítvánnyal rendelkezik.

— **Hitszónoklatok.** Az izraeliták pünkösdi ünnepe alkalmából dr. Singer Bernát főrabbi ma délelőtt az ünnep jelentőségéről hitszónoklatot mondott a templomban. — Ugyancsak holnap délelőtt is a halottak megemlékezése napján hitszónoklat lesz. A jeles főrabbi magas szárnyalású és tartalmas beszédei minden alkalommal mély hatással vannak a hívőkre, kik minden alkalommal nagy számban sereglenek, hogy meghallgassák a tiszta magyar hangzású szép szónoklatokat.

— **A „Csantavéri Dal-Egyesület“ 1904.** május hó 23-án, pünkösdi másnapján saját pénztára javára műkedvelői színelőadással egybekötött zártkörű tánczvigalmat rendez.

— **A szabadkai izr. nőegylet évkönyve.** Most jelent meg a szabadkai izr. nőegylet évkönyve dr. Hajnal József egyleti titkár szerkesztése alatt. Az egyleti évkönyv számadatokkal és teljes részletességgel mutatja ki az egylet vagyoni helyzetét. Az egyesület az elmúlt évben is nagy tevékenységet fejtett ki a közjótékonyág terén.

— **Színház.** Tegnap este fejezte be Pesti Iház Lajos, szabadkai színiigazgató a majdnem két óra terjedt színi idényt Szolnokon. A rendkívüli vonzerővel bíró bucsuelőadáson, a *Tavaszt* adták elő, Gerlaki Hermint bucsuztatták. A zsufolt ház sokat tapsolt kedvenc primadonnájának. — 17-én a szolnoki casino-éttermében barátságos vacsorát rendezett a művészet néhány lelkes barátja a bucsuzó zineművészek tiszteletére. A vacsorán résztvevők az igazgatóval a társulatnak majdnem valamennyi elsőrendű tagja.

— **Időjárás.** Hazánkban tegnap meleg délnyugati szelek uralkodtak, amelyek mellett a hőmérő az Alföldön többnyire 36 C fok fölé emelkedett. — Jóslat. Változékony idő várható a hőmérséklet emelkedésével és sok helyütt, főleg az ország keleti felében esővel.

— **A helybeli Talmud thora egylet f. hó 23-án hétfőn 10 órakor tartja közgyűlését az izr. hitközség nagy termében. A közgyűlést megelőzőleg 1/2 10 órakor az ez évi növendékek vizsgálatot tesznek bibliából és talmudból. A közgyűlésen vendégek szívesen láttatnak.**

— **A szédelő bizományos.** Megirtuk, hogy Vojnics Hajdu Jásó, szabadkai származású bécsi bizományos hamis aláírással ellátott 9000 koronáról szóló váltót számítottatott le a szabadkai Közgazdasági Banknál. Széleskörű nyomozás indult meg Vojnics Hajdu Jásó után. László Géza szabadkai rendőrkapitány a rendőrség és Geréb Mihály dr. a Közgazdasági Bank ügyésze a Közgazdasági Bank megbízásából Bécsbe utaztak. Sikerült is Vojnics Hajdu Jásó hollétét kitudni, de miután a család időközben a Közgazdasági Bank kárát megtérítette, ez a vádat visszavonja.

— **Szerb színészet Zentán.** A Nusics vezetése alatt működő szerb társulat amely hat héten át városunkban működött, jelenleg Zentán tart előadásokat a közönség élénk érdeklődése mellett.

— **A „Zomborvidéki róm. kath. Tanító-Egylet“** melybe Szabadka, Csantavér, Bajmok, Sándor, Kelebia és Ludas is tartozik 1904. évi május hó 26-án zomborban, a központi fiú-iskolában tartja közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Szentmise délelőtt 9 1/2 órakor. 2. Egyesületi elnök választása. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. A kath. segélyalap gyűjtő-bizottság pénztárnokának jelentése. 5. I. a) „A népoktatásügyi törvény revíziója, kapcsolatban a szolgálati viszony szabályozásával. b) „A tanítók fizetésének rendezése.“ c) „A nyugdíj-szabályozás.“ d) „A népnevelési egyesületek megteremtése és szervezése. II. „Mikép akadályozhatja meg a tanító az alkoholizmus terjedését a nép között?“ című tételre beérkezett munkálatok felolvasása és megvitatása. 6. A tanügy terén az utolsó év alatt észlelt főbb mozzanatokról jelentéstétel. 7. Biráló-bizottság választása. 8. Elhunyt és netalán eltávozott tagok bejelentése, valamint új tagok felvétele. 9. Indítványok (a közgyűlés előtt 8 nappal elnöknek írásban beadandók). 10. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

— **Az óbecsei—bácsföldvári ármentesítő társulatnak** óbecse bácsföldvári öblözetében lévő árterületén összegyűlemllett belviznek lecsapolási terve elkészült és ez május 10-től június 9-éig van közszemlére kitéve. Minden érdeklődő megtekintheti ezt a bácsföldvári jegyzői irodalmában

— **Anyagkönyvi hírek.** Halottak. Csovits Pál 66 év, Gabrits Julia 10 óra, Kollár Antónia 1 nap, Poljakovits János 15 év, Andrasits József 19 nap, Pipitz Péterné, Juhász Margit 19 év, Vidákovits Alajos 24 év, Kladekovits Julia 25 év, Sárcevecics Jánosné 50 év, Budincsevics Jánosné 85 év, Budinszki Antal 9 nap, Tonkovits Pál, 34 év. Született 13; 8 fiú és 5 leány.

— **Munkások sztrájkja Hmvasárhelyen.** A nagy parasztvárosba is elhatottak a munkás elégtelenség hullámai. Már napok óta mozgolódtak az ácsok és kőművesek, kik végre tegnap megszakították a munkát. Több helyen nagy csoportulások képződtek és a sztrájkoló az új vásártéren erővel akarták megakadályozni a dolgozó munkásokat köteleységük teljesítésében. A rendőrség szétkergette a zavargókat.

— **Állásokat** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hírlap« utján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hírt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobbrészt e lap utján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatali, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen mellékléte a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselők fiókiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **Házassági** célból ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« utján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap utján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hírlap« pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **A Magyar Országos Központi Takarékpénztár** Lapunk mai számában megjelent hirdetésére bátrak vagyunk tisztelt olvasóink — különösen a földbirtokosok — figyelmét felhívni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A mai bűnügyi főtárgyalásokat Marián Miklós dr. vezette. Szavazó írák: Fischer Frigyes dr. és Jociés Milorád dr. Ügyész: Papp Sándor dr.

Súlyos testi sértés. A mult év novemberében történt, hogy Bács-Martonoson a paraszt legények bálát rendeztek. Javában táncoltak, ittak, mulattak, mikor Kiss József, a tanuk vallomása alapján minden ok nélkül, saját vallomása szerint bosszúból, félliteres üveggel úgy fejbevágtá Timár Jánost, hogy az harmincz napig gyógyuló súlyos sebet szenvedett halántéka táján. E miatt állt ma súlyos testi sértés vétségével vádolva a szabadkai kir. törvényszék előtt. Bűnössége kétségtelen beigazolást nyervén, e miatt 3 havi fogházra és 2 napra átváltoztatható 20 korona mellékbüntetésre ítélték. Jogerős.

Közkirathamítás. Weizmann Jakab esküdt és Scher Antal községi másodbíró közkirathamítással vádolva állottak ma a törvényszék előtt. Az a vád terhelte a két községi alkalmazottat, hogy hamis végrehajtási jegyzőkönyvet írtak alá. A tárgyalás folyamán azonban beigazolást nyert a vádlottak büntelensége, minek következtében a kir. ügyész a vádat elejtette. Minthogy a magánvádló, kinek kárára történt az állítólagos hamisítás, szintén nem kérte vádlottak megbüntetését, a bűnügyi eljárás mindkét vádlott ellen beszünttetett.

Helyi gabonaárak.

Gyöngye kinálat és ugyanoly vételkedv mellett csekély mennyiségű buza került forgalomba, melyért 7.90-80 koronás árakat fizettek.

Alig említésre méltó forgalom mellett rozsot 5.70, zabot 4.80, árpát 5.40 és tengerit 4.10 koronáért vásárolták 50 kgként.

Budapesti gabonatőzsdé.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Május 18. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr-re	—	—
Buza máj. 1904	830—829	—
Buza okt.	852—858	870—71
Rozs ápr-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt-re	677—675	684—85
Zab máj-ra	546—542	—
Zab	—	—
Zab október	563—565	573—74
Tengeri máj	512—513	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. jul. 1904	525—526	530—31
Repece	—	—
repece aug.	11.00—11.10	—

HIREK MINDENFELŐL

Pályázat a közös hadsereg hadapródiskoláiba.

A hivatalos pályázati hirdetményt közöl a közös hadapródiskolákban a jövő tanévre magyar honos ifjak részére fenntartott négyszázötven hely betöltése dolgában, melyek közül 320 egész ügyenes magyar állami alapítványi hely, 225 tandíjfizetéses hely, 5 pedig szintén egészen ingyenes magán-alapítványi hely. A főlvetel a budapest, kassai károlyvárosi nagyszabenyi, pozsonyi, temesvári és Péterváradmelletti kamenici gyalogsági hadapródiskolák, továbbá a bécsi és traiskirchényi tüzérségi, a hainburgi utász és a máhrisch-weisskirchényi lovassági hadapródiskolák I-ső évfolyamába történik.

A pünkösdi nemzetközi labda rugó-mérkőzések.

A berlini „Britannia“ pünkösdi vasárnapján délután 5 órakor a „Magyar Testgyakorlók Köre“ csapatával méri össze erejét, hétfőn pedig a „Ferencvárosi Torna-Klub“ bajnoki csapatával fog küzdeni Mindkét mérkőzés a csömöri-úti pályán fog lefolyni. A magyar csapatok játékosai erősen készülődnek és nagyon biznak abban, hogy becsülettel fogják megállani helyünket a legjobb német csapattal szemben.

Hirdetmény.

A szabadkai földmives-iskola tulajdonához tartozó palicsi szőlőben és „Erzsébet“ uti gyümölcsösében a fákon eladva 5—6 métermázsa cseresznye és meggy, továbbá 5—600 q. kajszibarcz-termes folyó évi május hó 24-én d. u. 2 órakor nyilvános árverésen eladatik.

A kikiáltás a gyümölcsfáknak 30—50—100 és ezen felüli számban csoportosított állásában a helyszínen történik.

A megvásárolt gyümölcs árának 20%-a az árveréskor azonnal, a vételár többi része ellenben az elszállítás alkalmával fizetendő le az igazgatóságnál.

A gyümölcsnek a palicsi vasuti állomásra való elszállítása díjtalanul történik, u. m. a gyümölcsnek a fákon való őrzésére egy csősz adatik rendelkezésre.

A fáknak a gyümölcszedés alkalmával való megrongálásáért azonban a vevőt terheli a szavatosság.

Bővebb értesítés a földmives iskola igazgatóságánál kapható Salicson.

A felügyelő-bizottság.

Fényirda

— a kiskápolna mellett —

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a Deák-utca 64. számú házban (Vermees ház) a kis kápolna mellett levő

fényirdát

átvettem és ott a fényképezés minden ágába vágó munkát a legjobb és legszebb művészi kivitelbe elvállalok, ugmint:

A rendes fényképezés **visit, cabinet, makkart, boudoir** fényes és matt (platin) papirosra. **Csoportokat, lakodalmi felvételeket, tájképeket, épületeket kívül és belül,** kis képek után **életnagyságu képeket** platin és bronz papirosra. **Deák és katona csoportokat, alkalmi albumokat, tableauxkat, lovas felvételeket,** kívánatra a háznál is eszközök felvételt a legolcsóbb árban.

Hogy a nagyérdemű közönség képeim jóságáról meggyőződést szerezhessen, próba felvételeket és képeket bármily nagyságban **díjmentesen** készítek.

Midőn a nagyérdemű közönséget fényirdám látogatására felhívom, biztosítom a legszakmaszerűbb kiszolgálásról.

Teljes tisztelettel

Nagy Ferencz
fényképész.

Nedves lakások

szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. **De csakis**

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

Karsai Bertalan

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője
Szabadkán.

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készitést.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár

BUDAPESTEN, Deák Ferenc-utca 7. szám

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett

tőlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen foganatosított becslés alapján.

Kölesönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokví bítelesített alakban csatolandó.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 kor. Drága kölcsönök convertáltak olcsóbbakra.

Bármimemű kérdések a fenti címhez intézve, gyors elintéztést nyernek.